

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Dato: 01.06.2017
Vår ref: 16/02070-3
Deres ref:

Høringsvar - endringer i kart- og planforskriften

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST mail@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 7. mars 2017.

Om lovbehandlingen

Forslagene til nye forskriftsbestemmelser som er på høring blir hjemlet i plan- og bygningsloven § 12-1 sjette ledd om at det kan gis nærmere bestemmelser om behandlingen av reguleringsplan. At det skal skrives referat fra oppstartsmøte er hjemlet i § 12-8 første ledd. Rammene for forslagene ble behandlet i *Prp 149 L (2015-2016) Endringer i plan- og bygningsloven (mer effektive planprosesser, forenklinger mv.)*

DMF var i høringen av endringene i plan- og bygningsloven om forenklinger i plandelen, datert 6. august 2015, kritisk til forslaget om endret prosess der forslagsstiller er en annen en kommunen, se vårt svar datert 18. november 2015. Begrunnelsen var at endringene som ble behandlet i høringsnotatet kapittel 1 og 2 ble vurdert å kunne innebære en svekkelse av sektormyndigheters mulighet for tidlig involvering i plansaker, med fare for at prosesser blir gjennomført uten å være tilstrekkelig opplyst. Vårt innspill var tuftet på erfaringer knyttet til kommunenes involvering av hensynet til mineralressurser. Disse erfaringen tilsier at det er behov for tidligere involvering av sektormyndigheter enn i dag heller enn senere, slik det ble lagt opp til i høringen. Videre gikk det klart frem av vårt svar at forslagene om formalisering av oppstartsmøtet, gjennom senere forskriftsarbeid, kunne forsterke vår bekymring knyttet til sen involvering. På denne bakgrunn kunne vi ikke støtte forslagene, jf. side 3 i vårt høringsvar.

Det er derfor med undring vi registrerer at departementet i den videre lovbehandlingen fremstiller vårt innspill som en støtte til forslaget av endringene i plan- og bygningsloven § 12-8 første ledd (proposisjonens side 26). Også i behandling av forslag til nytt annet ledd i til § 12-8, kommunens anledning til tidlig stans av private forslag (proposisjonens side 17), fremstilles DMFs svar som en støtte til forslaget. Realiteten er imidlertid at DMF ikke kommenterte dette forslaget særskilt. Vi mener det er uheldig at våre høringsinnspill er blitt tolket og fremstilt på denne måten i lovbehandlingen, da det gis et inntrykk av at våre konklusjoner om forslagene til dels er det motsatte av det vi hevder å ha formidlet i klar tekst.

Vi tar til etterretning at disse lovforslagene er vedtatt, og vil tre i kraft, i tråd med høringsforslaget. I det videre gis innspill til forslag til nye bestemmelser i kart- og planforskriften.

Forslag til nye forskriftsbestemmelser

Det foreslås bestemmelser som regulerer den tidlige fasen for private planforslag, herunder; krav til planinitiativet, gjennomføring av oppstartmøte og krav til referat fra oppstartmøte.

DMFs bekymring i forbindelse med lov- og forskriftsendringene for oppstartfasen har vært at det gjøres prosessuelle grep som svekker muligheten for at hensynet til særinteresser blir tidlig belyst og ivaretatt gjennom medvirkning. Gjennom endring av plan- og bygningsloven § 12-8 første ledd skal berørte offentlige myndigheter og andre interesserte ikke lengre kunne varsles om planarbeidet i forkant av oppstartmøtet. Det blir desto viktigere å sørge for at det i oppstartsmøtet og i føringene for den videre planprosessen legges til rette for at alle berørte interesser blir kjent og forsvarlig involvert. Vi mener at slik det legges opp gjennom forslag til forskriftsbestemmelser etterlates enkelte uklarheter både når det gjelder tilstrekkelig opplysning av saken og i hvilken grad oppstartmøtet og det etterfølgende referatet legger bindinger for den videre prosessen.

I forslaget § II *Gjennomføring av oppstartmøte* annet ledd står det: «Oppstartmøtet skal behandle alle tema som er nødvendig for å klargjøre forutsetningene for det etterfølgende planarbeidet og utformingen av det endelig planforslaget». I bestemmelsen i § III om referat er det i femte ledd angitt at det i referatet skal nevnes de temaer som skal vurderes i planprosessen, og videre skal det angis hvilke tema som er gjenstand for nærmere utredning. I fjerde ledd fremgår det at kommunen ikke skal pålegge mer utredning og dokumentasjon «enn nødvendig».

DMF stiller spørsmål ved hvordan det skal sikres at samtlige tema som skal danne grunnlaget for det endelige vedtaket er «på bordet» allerede på dette stadiet? Det vises her til DMFs egne erfaringer på området for mineralressurser, og også til det som sies i proposisjonen s. 24-25 at: «Byggenæringen og andre har påpekt at planprosessen håndteres ulikt i kommunene og at det ofte kommer krav til ytterligere avklaringer, dokumentasjon og dialogmøter med naboer, innbyggere, o.a underveis i planarbeidet, som man ikke så for seg da prosessen startet.» Vi mener formålet for oppstartmøte burde speile dette i større grad, slik at agendaen for møtet også blir å kartlegge hvilke prosesser som skal settes i gang for å sikre at alle berørte interesser blir tidligst mulig ivaretatt og eventuelt behovet for nærmere utredning.

Flere høringsinstanser mente også at det ved utforming av forskriftene burde tas inn spesifikke tema som var (automatisk) gjenstand for behandling/eventuelt utsjekk i oppstartmøtet, og at der kommunen var i tvil om grad av interesse (nasjonal eller vesentlig regional) burde involvere fagmyndighet. Departementet sier seg enig i dette, jf. gjengivelse i høringsnotatet side 4. DMF mener dette bør reflekteres direkte i forskriftens ordlyd, og at hensynet til mineralressurser bør inngå her.

I denne sammenheng er det videre viktig også å se koblingen til de endringer som gjøres i KU-forskriften. Etter det DMF er kjent med legges det opp til at KU-plikt skal utløses for mineralressurser først ved klassifisering til nasjonal og regional viktighet. I sum innebærer dette en stor fare for at viktige mineralressurser som ennå ikke er

klassifisert står i fare for å ikke bli omfattet av planarbeidet. Det skal svært mye dokumentasjon om ressursene til for at de kommer inn under kategoriene nasjonalt og regionalt viktig. Ett av kriteriene for at forekomster får disse kategoriene er at de er i drift. Det er tidkrevende og ikke minst kostbare prosesser som skal til for å klassifisere/verdisette forekomster i slike kategorier. Særlig gjelder dette industrimineraler og metalliske malmer.

DMF stiller videre spørsmål ved i hvilken grad oppstartmøtet og referatet binder opp den videre prosessen. Ved valg av forskrifts form legges det formelle føringer for dette. I forarbeidene til plan- og bygningsloven § 12-8 (høringsnotat og proposisjon pkt 5.2) er det tydelig at departementet har hatt til hensikt å legge opp til en mer formalisert og forpliktende oppstartfase, for slik å oppnå en mer effektiv og forutsigbar prosess for forslagsstillere. I omtale av høringen og i bakgrunnen for forslagene er dette imidlertid moderert, og i proposisjonen på side 29 gjøres det klart at det som fremkommer fra kommunen i oppstartmøtet kun skal ha rådgivende karakter. Det er vanskelig å se balansen i dette, blant annet ved utformingen av kommunens «pålegg» om videre utredning og dokumentasjon som skal gjøres for å fatte et forsvarlig planvedtak, jf. § III fjerde ledd. Et pålegg vil ikke oppfattes kun som rådgivning fra forslagsstillers side. Samtidig vil behovet for ytterligere utredninger kunne bli fremtredende først på et senere stadium av saken, jf. over. DMF mener dette kan skape komplikasjoner og uklarheter.

Vi ber på denne bakgrunn om at departementet vurderer nærmere om forskrifts form er egnet i denne sammenheng, eventuelt som et minimum justerer formuleringene i forskriften slik at det gjøres mer tydelig hvilken formell status møterefateratet skal ha overfor partene og generelt for den etterfølgende prosessen.

Vennlig hilsen

Marte Kristoffersen
Seksjonsleder

Unni Garberg
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Saksbehandler: Unni Garberg

Mottakere:

Kommunal- og Postboks 8112 Dep 0032 OSLO
moderniseringsdepartementet

Kopi til:

Nærings- og Postboks 8090 Dep 0032 OSLO
fiskeridepartementet